

Förslag
till

Kälfvesta-Ivarskärr torrläggningsföretag

i Spånga socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1941 av
Nils Risberg
Statens lantbruksingeniör.

Fastighet	Registernummer	Mantal	Ägares namn	Elsökande	Deltager i kostnaden											
					Värde före företaget		Värde efter företaget		Förbättrings-värde		med procent	för torr-läggningen med		för förrättningen med		
					kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		kr.	öre	kr.	öre	
Lunda	743	1/2, 1/2, 1/2	Stockholms stad		222	-	270	-	48	-	0.57	40	76	3	68	-
Käfrösta	123	avs.	Helfrid Holm		262	-	340	-	78	-	0.92	65	78	5	94	l
"	124	avs.	Fredrik Sjökvist		572	-	1000	-	428	-	5.06	361	79	32	70	l
"	125	avs.	Karl Aug Karlsson		342	-	620	-	278	-	3.29	235	24	21	26	l
"	162	avs.	Richard Eriksson		662	-	1200	-	538	-	6.36	454	74	41	10	l
"	122	avs.	C. W. Jansson		515	-	780	-	265	-	3.13	223	80	20	22	l
"	118	avs.	H. P. Johansson		465	-	760	-	295	-	3.49	249	53	22	55	l
"	158	avs.	L. A. Klinggren		651	-	820	-	169	-	2.00	143	-	12	92	l
"	142	avs.	"		404	-	620	-	216	-	2.55	182	33	16	49	l
"	139	avs.	Anna Halmberg		849	-	1220	-	371	-	4.39	313	88	28	37	l
"	146	avs.	J. L. Karlsson		842	-	1260	-	418	-	4.94	353	21	31	92	l
"	135	avs.	"		1326	-	2060	-	734	-	8.68	620	62	56	08	l
Ojtrönda	13		"		216	-	348	-	132	-	1.56	111	54	10	08	l
Käfrösta	11	avs.	Ernst Welin		1086	-	1780	-	694	-	8.21	587	01	53	05	l
"	113	avs.	Karl Jansson		486	-	820	-	334	-	3.95	282	42	25	52	l
"	136	avs.	"		576	-	960	-	384	-	4.54	324	61	29	33	l
"	110	avs.	"		823	25	1205	-	381	75	4.52	323	18	29	21	l
Trastkän	11		Stockholms stad		1343	25	1875	-	531	75	6.29	449	74	40	64	-
Vinstatörnen	11		"		94	50	105	-	10	50	0.13	9	29		84	-
Trastkän	113	avs.	Beda Pettersson		192	-	440	-	248	-	2.93	209	49	18	93	l
"	112	avs.	Viktor Östling	1	102	-	180	-	78	-	0.92	65	78	5	94	-
"	11		Stockholms stad		219	-	390	-	171	-	2.02	144	43	13	05	-
"	12	avs.	Eivor Wahlberg		716	-	1100	-	384	-	4.54	324	61	29	33	l
"	18	avs.	Karl Joh. Roos		628	-	760	-	132	-	1.56	111	54	10	08	l
"	145	avs.	Oskar Karlsson	1	122	-	140	-	18	-	0.21	15	01	1	36	-
"	135		"		21	-	21	-	8	-	0.10	7	15		65	-

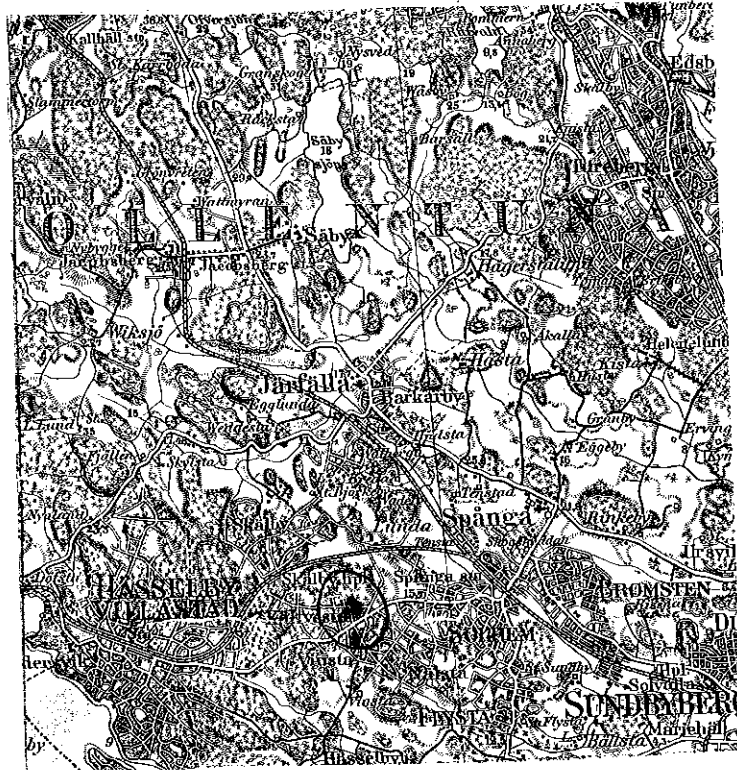
KOSTNADSBERÄKNINGSLÄNGD

Fastighet	Registernummer	Mantal	Ä g a r e s n a m n	Deltager i kostnaden										
				Värde före företaget		Värde efter företaget		Förbätt- rings- värde		med pro- cent	för torr- läggningen med		för förrätt- ningen med	
				kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		kr.	öre	kr.	öre
Vinstatorrten	113	avs	B. L. Jansson	13842	-	21193	-	7351	-	86.93	6215	48	561	69
Truskän	119	avs.	Åxel Jansson	95	-	100	-	5	-	0.06	4	29		39
			Summa	600	-	1000	-	400	-	4.73	338	19	30	56
				14537	-	22293	-	7756	-	91.72	6557	96	592	64
Truskän	12	avs	Eivor Wahlberg					150	-	1.77	126	56	11	44
Kälfvösta	113	avs	Åxel Jansson					200	-	2.37	169	46	15	31
"	111	avs.	Ernst Welin					100	-	1.19	85	09	7	69
"	125	avs.	Karl Aug Karlsson					50	-	0.59	42	19	3	81
"	162	avs.	Richard Eriksson					50	-	0.59	42	19	3	81
" (tri bygganden)	124	avs.	Fredrik Jökevist					150	-	1.77	126	55	11	44
			Summa					8456	-	100.00	7150	-	646	14

Sellagringsskyldigheten är grundad dels på värdet av den bätnad som vinnas genom av företaget uppkommande jordförbättring dels genom torrläggning av byggnadsgräts.

Spränga den 19 december 1941

Staten Lantbruksingenjör

U t l å t a n d e .

Synemännens utlåtande rörande förbättrad utdikning av mark tillhörande Lunda, Kälvesta, Björnboda, Ivarskärr och en del Vinstatomter i Spånga socken och Stockholms län, avgivet vid sådan syneförrättning, som omförmäles i vattenlagen 10 kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring 2.5 kn. sydväst om Spånga kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även nederbördsområdets yttergränser markerats med en blå linje. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 11,73 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med n:ris 59-129 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom länsstyrelsens förordnande av den 2 oktober 1941 erhöll undertecknad i uppdrag att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma jämlikt vattenlagen 10 kap. 62 § att företaget skall benämnas Kälvesta-Ivarskärr torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företags utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. För områdets avdikning föreslås

ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B-C-D samt sidoavloppen B-E och C-F samt 10+36-G. Avloppen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linjer för öppen ledning och en tjockare röd linje för täckt ledning.

Nederbördsområde, vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har uttagits dels genom besiktning å marken dels med tillhjälp av ovannämnda översiktskarta och har beräknats enligt följande.

Huvudavloppet.

Vid punkt A	0,67 km ²
" " 5+70	0,52 "
" " 7+78	0,25 "
" " 10+70	0,12 "

Avloppet B - E

Vid punkt B	0,08 "
-------------	--------

Avloppet C - F

Vid punkt C	0,044 "
-------------	---------

Avloppet 10+36-G

Vid punkt 10+36	0,01 "
-----------------	--------

Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har

maximiavrinningen beräknats till 150 liter pr. sek. och km²

och medelavrinningen till 15 liter pr. sek. och km.²

Maximi- och medelvattenmängderna skulle sålunda bli:

Huvudavloppet

Vid punkt A	100 l/sek. km ²	10 l/sek. km ²
" " 5+70	78 " "	8 " "
" " 7+78 ²	70 38 " "	4 " "
" " 10+70	30 18 " "	2 " "
	20 ✓	

Avloppet B-E

Vid punkt B	12 " "	2 " "
-------------	--------	-------

Avloppet C-F

Vid punkt C	6 " "	0,6 " "
-------------	-------	---------

Avloppet 10+36-G

vid punkt 10+36	1,5 " "	0,15 " "
-----------------	---------	----------

Den öppna ledningens och de olika rörledningarnas dimensioner, bottenlutning, djup m.m. framgår närmare av profilritningen. (ej betr. 10+36-G!)

Inspektions- och intagsbrunnar skola anordnas med läge i plan och profil som ritningen utvisar. För desamma hava särskilda förslagsritningar upprättats.

Rörledningarnas skola täckas av ett minst 0.60 meters

tjockt jordlager.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt full torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits.

Broar.

I kostnadsförslaget har upptagits det antal broar som skola ombyggas på grund av företagets utförande. Desamma skola uppföras på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild ritning utvisar.

Beträffande av företaget berörda allmänna vägar har vederbörande vägingenjör jämlikt vattenlagen 10 kap. 52 § å *profibriv. påtecknat sitt förhållande.*

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nät-

avvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägg-
ningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på
längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall. Åker
har betecknats med gul och äng med grön färg. Blå siffror angiva
markens höjdläge över förrättnings jämförelseplan.

Jordvärdering.

Då överenskommelse angående kostnadernas fördelning
ej kunnat träffas, har ägoigradering varit nödvändig och har den-
samma verkställt efter följande grunder.

Genom borrning har jordens värde med hänsyn till
dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av
omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägo-
figur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torr-
lagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden (bil. N.)
För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande
medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en
reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att
all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda
höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt
torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge,
ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. deras blivande värde

efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0.
För sådan jord, som är belägen på sådant avstånd från avloppen att
för dess torrläggning erfordras kostnad för upptagandet av fler
avlopp än de i detta företag föreslagna har reducering av blivande
värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört
för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ägofigurer i
kolumn 13 av värderingslängden (bil. N).

Vid beräkning av nuvarande värdet har all mark belägen
under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick vär-
delös medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning"
omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full
avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon
förbättring. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av
det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och
dels av dess höjdläge i förhållande till den försumpande vattenytan
samt erhålles genom multiplicering av jordens värde i fullt torr-
lagt skick medels ett procenttal, som beror på respektive figu-
rers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena
äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn¹¹ (bil. N).

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller

s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens

kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Förutom båtnad genom jordförbättring medför företags utförande jämväl båtnad genom torrläggning av byggnadsplats.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 11,70 hektar.

Dess blivande värde utgör	22.293.- kronor
---------------------------	-----------------

" nuvarande " "	<u>14.537.- "</u>
-----------------	-------------------

Förbättringsvärde sålunda	7.756.- "
---------------------------	-----------

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 7.756.- kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppets utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas

därom gjorda uttalande att sådan skall utgå.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå.

Ersättning utbetalas i samband med slutligt uppgörande av räkenskaperna.

Med rätt till ersättning följer även skyldighet att hålla de uppkastade jordvallarna fria från ogräs.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i vattenlagen 9 kap., dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens

vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företags fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Avdikningsområdet utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. Deltagningskyldigheten är grundad såväl på värdet av den båtnad som vinnes genom av företaget uppkommande jordförbättring som av båtnad genom torrläggning av byggnadsplats.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och falla till betalning omedelbart. För kostnadernas slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av desamma finnas fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Skall sten eller berg, varå fixpunkter utsatts sprängas eller borttagas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt av lantbruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller fördärras desamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts finna synemännen skäligen medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om någon av intressenterna vill fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget med hänsyn till såväl plan- som profilritningen och får börjas efter den 1 mars 1942 och skall vara fullbordat senast före den 1 november 1945. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före

nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen deltagare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämligt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till länsstyrelsen.

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till länsstyrelsen. Jämligt vattenlagen 3 kap. 21 § är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid deras första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda ytvattnet

från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Avsyning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande statens lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola årligen rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast före den 1 oktober. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinien erhållet det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen

eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vatt-
nets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall
därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages att
den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna
skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall sålunda ej
betraktas som underhållskostnad.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning
skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm.
För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från
denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till Vattendomstolen
ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upp-
tagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning
till Vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras,
kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta
utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för
laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom
den i föregående moment stadgade tiden besvär inlämnats till Vattendomstolen.

Spånga den 19 december 1941

Leif Rie
Statens Lantbruksingeniör.

Syfrid Jarmann *Alfred Wundt*
Biträda och gode män

Att besvär icke blivit inom den i 11 kap.
85 § vattenlagen föreskrivna tid hos Vattendomstolen an-
förda över den syneförrättning, vid vilken förestående ut-
låtande avgivits; betygar Stockholm i Österbygdens vatten-
domstols kansli den 11 mars 1942.

Ex officio:

Jan Lundgren
Stämpel: 50 öre.